

وجوب یا حرمت شرکت در انتخابات

شرایط انتخابات آزاد و سالم برای مجلس قانونی

نهضت آزادی ایران بنا به ارتباط حیاتی انتخابات با استقلال کشور و آزادی مردم و سلامت نظام جمهوری اسلامی همواره درباره آزادی و صحت انتخابات تأکید داشته، از یک طرف تلاش خود را صرف وادار ساختن حاکمیت به رعایت قانون اساسی و حقوق و آزادی‌های مردم در انتخابات نموده و از طرف دیگر مردم را به حضور در صحنه اجتماع و پایداری و مطالبه اساسی‌ترین حقوق سیاسی و قانونی خود تشویق نموده، اطلاعیه‌ها و بیانیه‌های مختلفی در این زمینه منتشر ساخته است.

درباره انتخابات نمایندگان دوره سوم مجلس نیز نهضت از چند ماه پیش مواضع خود را بیان داشته، برگزاری انتخابات آزاد را تنها در یک جامعه باز و آزاد، قابل تحقق دانسته است. با این وجود، اینک که به تاریخ آغاز فعالیت‌های انتخاباتی نزدیک می‌شویم هنوز بسیاری از هموطنان درباره آزادی انتخابات و وجوب یا حرمت شرکت در آن از نهضت سؤال می‌کنند. به منظور آگاهی بیشتر هموطنان و اتمام حجت با مسئولین معیارهای انتخابات آزاد و سالم، که شرکت در آن از وظائف اسلامی و ملی است و شرایط و علائم انتخابات انحصاری و بیمارگونه که شرکت در آن به نظر ما خلاف شرع و قانون است را ذیلاً بیان می‌نمایم، تا مردم و مسئولین، خود به ارزیابی شرایط موجود پرداخته اتخاذ تصمیم کنند.

معیارهای انتخابات آزاد و سالم

- ۱- آزادی مطبوعات و نشریات برای موافقین و مخالفین هیأت حاکمه (اصل ۲۴ قانون اساسی)
 - ۲- آزادی سایر رسانه‌های گروهی مانند رادیو و تلویزیون (اصل ۱۷۵ قانون اساسی) و برخورد آراء و عقاید و استماع اقوال و نظرات مختلف در جامعه.
 - ۳- آزادی و امنیت تشکیل اجتماعات برای همگان (اصل ۲۷)
 - ۴- آزادی ابراز عقیده بدون ترس از تعرض (اصل ۲۳)
 - ۵- حفظ حیثیت و امنیت جان و مال و حقوق مردم اعم از دست‌اندرکاران و موافقین هیأت حاکمه و مخالفین (اصل ۲۲)
 - ۶- تفکیک ناپذیری آزادی و امنیت عمومی از سلامت انتخابات.
 - ۷- رعایت حقوق و تأمین تسهیلات لازم از جانب ارگانهای مسئول (به ویژه وزارت کشور) برای مخالفینی که در چهارچوب قانون اساسی فعالیت علنی دارند برای بیان نظرات و مشارکت در انتخابات.
 - ۸- مصونیت و حفظ امنیت جمعیت‌ها، انجمن‌ها و احزاب و افراد مخالف از حملات مهاجمین و مأمورین مآذون ولی غیرمسئول.
 - ۹- امنیت کلیه شرکت‌کنندگان، علاقمندان و طرفداران آنان پس از برگزاری انتخابات.
- بر اساس اصل نهم قانون اساسی که اظهار می‌دارد:

«... هیچ مقامی حق ندارد به نام حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور آزادیهای مشروع را، هر چند با وضع قوانین ومقررات سلب کند.»

آزادیهای مصرح در اصول فوق باید در برگزاری انتخابات حتی در زمان جنگ محفوظ بماند. به عبارت دیگر انتخابات آزاد و جامعه آزاد دو روی یک سکه‌اند و برگزاری انتخابات آزاد فقط در یک جامعه باز و آزاد میسر است. هر قدر جامعه بسته‌تر باشد، آزادی انتخابات کمتر خواهد بود.

علائم و شرایط انتخابات انحصاری بیمارگونه را در زیر ملاحظه می‌کنید.

علائم و شرایط انتخابات انحصاری و بیمار

۱- توقیف غیرقانونی روزنامه(ها) همچنان ادامه داشته باشد و حتی یک روزنامه مخالف سیاست‌های حاکمیت به طور گسترده در کشور منتشر نشود.

۲- هیچ شخصیت، گروه، جمعیت و یا حزب مخالفی نتواند برای اظهارنظر درباره انتخابات یا امنیت و آزادی اجتماعات عمومی تشکیل بدهد.

۳- فقط حاکمیت و طرفدارانش به طور انحصاری از رادیو و تلویزیون و مطبوعات به عنوان وسیله تبلیغاتی استفاده کند و به هیچ فرد یا گروه مخالفی اجازه استفاده از این رسانه‌ها را ندهد و رسانه‌ها محل برخورد عقاید مخالف نباشد و علاوه بر آن سانسور اخبار و اطلاعات نیز برقرار باشد.

۴- محل اجتماعات مانند مساجد، میادین، ورزشگاهها ... صرفاً در اختیار حاکمیت و گروههای موافق حاکمیت باشد و گروههای قانونی مخالف، حق استفاده از آنها را نداشته باشند.

۵- شایعاتی از قبیل لغو دفتر بسیج اقتصادی و عدم صدور گذرنامه و اجازه خروج در مورد کسانی که در انتخابات شرکت نکنند، ابداع شده و گسترش یابد و این شایعات قبل از برگزاری انتخابات از طرف حاکمیت رسماً تکذیب نشود.

۶- داوطلبین نامزدی انتخابات که مستقل و مخالف حاکمیت می‌باشند و علاقمندان و طرفداران آنان، به دلیل ترس از اخراج از محل کار و یا ایجاد مزاحمت‌های دیگر احساس مصونیت و امنیت نکنند.

۷- داوطلبین صاحب صلاحیت غیروابسته به حاکمیت نگران باشند که مراجع مسئول (مانند شورای نگهبان) صلاحیت آنان را رد کنند و یا نتوانند مطابق با سوگندی که به قرآن کریم یاد خواهند کرد پاسدار اسلام و قانون اساسی، استقلال و آزادی‌های مردم بوده، آزادانه قادر به اظهارنظر درباره کلیه مسائل مهم کشور و سؤال و استیضاح دولت باشند.

۸- مقامات مسئول دولتی و کسانی که رسانه‌های گروهی را در اختیار دارند، به جای رعایت حقوق همگان و تأمین تسهیلات لازم برای مشارکت شخصیت‌ها، سازمان‌ها و احزاب سیاسی مخالف، آنان را مورد حملات و اتهامات کذب قرار دهند و سعی در بی‌اعتبار ساختن آنان کنند.

۹- مقامات اصلی و سازمانهای مسئول کشور به شکایات مردم و سازمانهای سیاسی مبنی بر نقض قوانین و عدم رعایت شرایط لازم برای انتخابات آزاد و سالم ترتیب اثر ندهند.

۱۰- مقامات و سازمانهای مسئول مانع اجرای قوانین مربوط به احزاب و آئین نامه‌های مربوطه بوده، اجرای آنها را به بهانه‌های مختلف به سالهای بعد موکول کنند.

نهضت آزادی ایران معتقد است اگر بر اساس معیارهای مربوط به انتخابات آزاد و سالم، شرایط لازم

برای همه مردم، به ویژه مخالفین وفادار نظام فراهم شده باشد بر حسب وظیفه اسلامی و ملی همه باید از طریق انتخابات در تعیین سرنوشت خود و کشور مشارکت کنند ولی در صورتی که علایم و شرایط انتخابات انحصاری و بیمارگونه که در فوق به آنها اشاره شد وجود داشته باشند انتخابات نه تنها از آزادی و سلامت برخوردار نبوده، بلکه انتخاباتی خلاف قانون و بی اعتبار بوده، نمی توان در آن شرکت کرد.

نهضت آزادی ایران

۱۳۶۶/۱۲/۱۸